

Tweede leven oude hagen

Reddingsactie Landschapswacht

door INA EGGINK

EPSE - Als vliegende brigades duiken medewerkers van de Landschapswacht momenteel her en der in Nederland op om gespecialiseerd onderhoudswerk te verrichten aan typisch Nederlandse landschapselementen. Zo werd in het Gelderse Epse een oeroude vlechthege onder handen genomen.

Niemand weet hoe oud de heg is, maar het gaat minimaal om honderden jaren. In Engeland is zelfs een heg gevonden die enkele duizenden jaren oud is. Jaap Dirkmaat, directeur van de Landschapswacht sluit niet uit dat ook in Nederland dergelijke antieke natuurelementen aanwezig zijn.

De vlechtheppen stammen uit een tijd dat boeren behoefte hadden om hun vee en gewassen te beschermen tegen weer en wind, maar vooral ook tegen wilde dieren en rovers. Prikkeldraad bestond nog niet. Dus werd gekozen voor struiken en bomen die zich makkelijk lieten vlechten, knippen en knotten in alle gewenste hoogten en vormen.

De ruilverkaveling is volgens Jaap Dirkmaat een ramp geweest voor deze kenmerkende landschapselementen. „Weliswaar was het ambacht van het vlechten van heggen verdwenen met de komst van het prikkeldraad begin vorige eeuw, maar de heggen bleven vaak nog wel staan. Onze stichting zet zich in om deze en andere monumentale landschapselementen te redden.”

Het project in Epse maakt deel uit van een landelijke actie. In totaal worden dertig landschapselementen eenmalig gerestaureerd bij particulieren. Zo worden in het Zeeuwse Kloetinghe nieuwe bomenrijen geplant en wordt honderd meter Zeeuwse haag hersteld. Op Texel worden de middeleeuwse tuinwallen aangepakt. Deze wallen zijn ontstaan vanaf 1562 toen het land op Texel werd verdeeld in akkers en weilanden. Om te voorkomen dat de schapen van het graan zouden eten, werden graszoden tot muur-

tjes gestapeld.

De initiatiefnemers van de Landschapswacht proberen met hun actie inzichtelijk te maken wat het werkelijke onderhoud van erfgoedelementen in het landschap kosten. „We kunnen niet van boeren of andere particulieren verwachten dat ze veel tijd en geld steken in het onderhoud van dergelijke landschapselementen. Neem de tuinwallen op Texel. Er is een vergoeding van 120.000 euro, terwijl de werkelijke kosten voor het onderhoud van de 150 kilometer tuinwal 450.000 euro bedragen. De overheid moet haar verantwoordelijkheid nemen en in samenspraak met de EU goede regelingen treffen”, aldus Dirkmaat.

Ruilverkaveling was ramp

In Epse werd afgelopen week een eeuwenoude vlechtheg onder handen genomen door medewerkers van de Landschapswacht.

FOTO: RONALD HISSINK